

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2C/156/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516202484
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2017:8516202484.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v spotrebiteľskom spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. , so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený JUDr. Barbora Korenecová, advokátka so sídlom Slnečná 765/3, 900 45 Malinovo, IČO: 42 174 902, proti žalovanému: N. R., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom V., časť G. č. XXX, v konaní o zaplatenie 418,24 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa **z a m i e t a** .
- II. Žalovanému sa **nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou podanou súdu dňa 29.6.2016 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 418,24 eur, zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 418,24 eur od 25.5.2006 do zaplatenia a k náhrade trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o úvere číslo XXXXXXXX zo dňa 20.3.2006 žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 331,94 eur a žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov vo výške 86,30 eur, spolu vo výške 418,24 eur, všetko v 2mesačných splátkach po 209,12 eur, počnúc dňom 20.4.2006. Žalovaný svoje povinnosti neplnil, stratila výhodu splátok a dňa 25.5.2006 sa dlh stal splatným. Žalobca dňa 31.7.2006 podal na žalovaného trestné oznámenie. Okresný súd Stará Ľubovňa trestným rozkazom č.k. 1T/5/2007-103 zo dňa 19.1.2007 uznal žalovaného vinnou zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. a podľa § 288 ods. 1 Tr. por. žalobcu ako poškodeného s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 1.2.2007. Žalovaný doposiaľ žalobcovi neuhradil žiadnu platbu.

2C/156/2016

- 2 -

3. Žalobca k žalobe pripojil listinné dôkazy - Trestný rozkaz Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 1T/5/2007-103, Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, výpis z obchodného registra žalobcu, Zmluvu o úvere zo dňa 20.3.2006, výpis z obchodného registra žalobcu.

4. Súd doručil žalovanému žalobu spolu s prílohami, uznesením ho v zmysle § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) vyzval aby sa k návrhu vyjadril, súčasne ho poučil o jeho procesných právach a povinnostiach podľa ustanovení C.s.p s dôrazom na ustanovenie § 292 C.s.p. Uvedené listiny boli žalovanému doručené do vlastných rúk dňa 18.11.2016.

5. Žalovaný sa k žalobe a prílohám písomne nevyjadril, nenavrhol vykonanie žiadnych dôkazov.

6. Keďže predmet konania neprevyšuje sumu 1 000 eur, ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné súd v súlade s § 297 písm. b/ C.s.p. mal za to, že vo veci nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, preto dňa 4.1.2017 zverejnil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu oznám, že dňa 24.1.2017 bude vo veci strán sporu vyhlásený rozsudok a následne tento v uvedený deň aj vyhlásil.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom žalobcom predložených listinných dôkazov ako aj s obsahom trestného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1T/5/2007 na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

8. Strany sporu uzatvorili dňa 20.3.2006 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, na základe ktorej žalobca ako veriteľ mal žalovanému ako dlžníkovi poskytnúť bezúčelový úver v hotovosti vo výške 331,94 eur (10 000 Sk) . Žalovaný sa zaviazal túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok 86,30 eur (2600 Sk), t.j. celkovú sumu 418,24 eur (12 600Sk) vrátiť v 2-mesačných splátkach od 20.4.2006. Žalovaný splátky riadne a včas nerealizoval preto žalobca pristúpil k zosplatneniu a dňom 25.5.2006 sa stal splatným celý dlh.

9. Z pripojeného trestného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1T/ 5/2007 mal súd preukázané, že žalobca dňa 5.8.2006 podal oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich spáchanie trestného činu žalovaným. Zo zápisnice o výsluchu obvineného (žalovaného) zo dňa 16.11.2006 mal súd preukázané, že úver zobral pre bratranca na zakúpenie auta, v čase kedy požiadal o úver nebol zamestnaný. Trestným rozkazom č.k. 1T/5/2007-103 zo dňa 19.1.2007 súd uznal žalovaného vinným z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. Zák. a poškodeného - žalobcu s nárokom na náhradu škody odkázal na kovanie vo veciach občianskoprávných. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 1.2.2007. Žalovaný doposiaľ z dlhu nezaplatil nič, preto sa žalobca domáha svojho práva na súde.

10. Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára:

2C/156/2016

- 3 -

11. Žalobca je obchodnou spoločnosťou (nebankový subjekt), pričom jedným z predmetom jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie úverov. Žalovaný je fyzická osoba - nepodnikateľ. Z vyššie uvedených dôvodov súd záväzkový vzťah medzi stranami sporu posúdil ako vzťah spotrebiteľský.

12. Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej Obch. zák.), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

14. Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení novely č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.05.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na možnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľal.

15. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len Obč. zák.) právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

16. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

17. Podľa § 111 Obč. zák. zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

18. Podľa § 112 Obč. zák. ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

19. Právne posúdenie vecí:

20. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľa zavedený Smernicou Rady 93/13 EHS o nekalých zmluvných podmienkach (ďalej len „smernica 93/13“)
2C/156/2016

- 4 -

vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora EÚ z 27.6. 2000, Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s I-4941, bod 25, ako aj z 26. októbra 2006, Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, bod 25, tiež čl. 37 uznesenia súdneho dvora vo veci C-76/10 Pohotovosť/Korčkovská.

21. V súdenom spore sa dňom 25.5.2006 (ako sám žalobca uvádza v žalobe) stali splatnými všetky splátky, teda uvedeným dňom sa mohol žalobca po prvý krát domáhať svojho práva. Dňa 25.8.2006 podal žalobca na žalovaného trestné oznámenie, dňa 8.11.2006 sa žalobca ako poškodený pripojil k trestnému konaniu s nárokom na náhradu škody a dňa 1.2.2007 bolo trestné konanie právoplatne skončené a žalobca bol právoplatne s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

22. Vzhľadom na právnu úpravu zakotvenú v ustanovení § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. účinnú od 01.05.2014 je súd povinný prihliadať na premlčanie ex offa, teda aj bez námietky strany sporu. V zmysle výkladu Sekcie legislatívy MS SR sa má toto ustanovenie aplikovať režimom okamžitej aplikability procesných noriem, t.j. na všetky prípady v čase rozhodovania (bez ohľadu kedy k vzniku záväzkového vzťahu došlo, resp. či k premlčaniu došlo pred alebo až po účinnosti novely č. 102/2014 Z.z.). Okamžitá aplikabilita uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva aj zo skutočnosti, že novela č. 102/2014 Z.z. neobsahuje žiadne osobitné prechodné ustanovenie, ktoré by účinky ustanovenia § 5b posúvalo na veci rozhodované po účinnosti predmetnej právnej úpravy.

23. Keďže novela zákon č. 102/2014 Z.z., neobsahuje žiadne prechodné a záverečné ustanovenia, ktoré by posúvali účinnosť novozavedeného znenia § 5b, sú irelevantné námietky žalobcu o retroaktivite tohto zákonného ustanovenia. Preto súdu neostávalo nič iné len citované zákonné ustanovenie v súdnej veci aplikovať.

24. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodovaciu prax súdov napr. rozsudok Krajského súdu Trnava z 30.9.2014 sp. zn. 26Co/30/2013, rozsudok Krajského súdu v Žiline z 26.1.2015 sp. zn. 11Co/427/2014, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 11.12.2014 sp. zn. 4Co/134/2013 či rozsudok Krajského súdu v Prešove z 11.10.2016 sp. zn. 6Co/213/2015 z ktorých vyplýva, že vzhľadom na procesný charakter tohto ustanovenia (§ 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa) a absentujúce prechodné ustanovenia konajúci súd je povinný aplikovať toto ustanovenie a prihliadnuť na premlčanie ex offa (aj bez námietky).

25. Vzhľadom na povinnosť súdu premlčanie skúmať ex offa sa súd zaoberal otázkou premlčania. Účelom právnej úpravy inštitútu premlčania je, aby oprávnený subjekt (veriteľ) pod hrozbou sankcie premlčania uplatnil svoje právo v stanovenej premlčacej dobe, teda včas. Tento inštitút poskytuje

východisko, ako predísť, resp. riešiť situácie, kedy až po dlhej dobe dochádza k uplatneniu majetkového práva zo strany veriteľa a
2C/156/2016

- 5 -

tak sa vnáša do záväzkových právnych vzťahov účastníkov právna neistota, resp. hrozba, že dlžník môže byť vystavený bez zreteľa na čas úspešnej žalobe zo strany veriteľa. V inštitúte premlčania sa premieta pravidlo „vigilantibus iura scripta sunt“ (právo patrí bdelym).

26. Spornou otázkou by sa mohol javiť, podľa ktorého právneho predpisu je potrebné posúdiť namietané premlčanie, teda či je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného alebo Občianskeho zákonníka.

27. Súd nepopiera argumenty, že úver je absolútnym obchodom a že na úver dopadá tretia časť Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. Zmluva uzavretá v danom prípade je však v zmysle vyššie uvedeného zároveň aj zmluvou spotrebiteľskou.

28. Je pravdou, že názory na aplikáciu Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka na otázku premlčania v spotrebiteľských vzťahoch spočiatku neboli jednotné. V súčasnosti sa už súdna prax vyprofilovaná tak, že na otázku premlčania je vo vzťahoch majúcich spotrebiteľský charakter potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, K záveru o premlčacej lehote v zmysle Občianskeho zákonníka pri spotrebiteľských zmluvách dospel aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 5MCdo 20/2009 zo dňa 25.11.2011 a poukázať možno aj na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne 17 Co 167/2011 zo dňa 23.11.2011, či rozhodnutia Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/84/2013-181 zo dňa 29.10.2013, 16Co/88/2015-128 zo dňa 26.8.2015.

29. Je náležité a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (ako napr. premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porov. rozsudok NS SR vo veci 5MCdo 20/09, rozsudok OS Banská Bystrica vo veci 61Cb 221/09). S účinnosťou zákona č. 150/2004 Z.z. (1.4.2004) došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly Obch. zák. oproti zneniu Občianskeho zákonníka sa dostali do rozporu s novým ustanovením § 54 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa, spotrebiteľovi sa ani inak nesmie zhoršiť jeho postavenie. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah vrátane premlčania predstavuje takéto zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Uvedenému názoru nasvedčuje aj právna úprava § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej „na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“.

30. Ako bolo vyššie uvedené dňom 25.5.2006 sa stal splatný celý dlh žalovaného, nasledujúcim dňom sa žalobca mohol po prvý krát domáhať svojho práva, teda dňom 26.5.2006 začala plynúť premlčacia doba, ktorá vzhľadom na spotrebiteľský charakter vzťahu medzi stranami sporu by bez prerušenia uplynula 26.5.2009. V čase

2C/156/2016

- 6 -

prebehajúceho trestného konania však premlčacia doba v zmysle § 112 Obč. zák. neplynula. Súd za dobu v ktorej premlčanie neplynulo považoval dobu od podania trestného oznámenia t.j. od 25.8.2006 do právoplatného skončenia trestného konania t.j. do 1.2.2007, t.j. 5 mesiace a 7 dní, potom premlčacia doba uplynula o 5 mesiace a 7 dní neskôr, teda dňa 4.11.2009.

31. Žalobca doručil žalobu na súd dňa 29.6.2016, po viac ako 6,5 rokoch od uplynutia všeobecnej, trojročnej premlčacej lehoty v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka.

32. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd uzavrel, že premlčacia doba uplynula pred podaním žaloby na súd, teda pred 29.6.2016 a preto uplatnený nárok je premlčaný.

33. Vo vzťahu k úrokom z omeškania súd zdôrazňuje, že sú príslušenstvom k pohľadávke a pokiaľ súd konštatoval premlčanie hlavného záväzku (istiny), nemôže sa premlčanie hlavného záväzku neprejavíť v premlčaní úrokov z omeškania ako vedľajšieho záväzku, ktoré sú akcesorickej povahy vo vzťahu k istine (viď rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo 681/2006, 21Cdo 682/2006 zo dňa 08. 02. 2007).

34. Z dôvodu premlčania súd nárok uplatnený žalobcom v celom rozsahu zamietol.

35. Trovy konania

36. Podľa § 251 C.s.p. trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

37. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

39. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. Žalovaný mal 100 % úspešnosť, keďže žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá. Žalovaný si však nárok na náhradu trov konania neuplatnil, z obsahu spisu nevyplýva aby mu nejaké trovy vznikli, preto súd vyslovil, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).
2C/156/2016

- 7 -

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Odvolanie môže podať intervenient, ak tvorí so stranou podľa § 359 nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. V ostatných prípadoch môže intervenient podať odvolanie so súhlasom strany podľa § 359 (§ 360 ods. 1, 2 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený

2C/156/2016

- 8 -

môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.